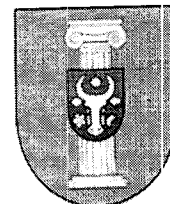

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 19/12

mun. Chișinău

28 ianuarie 2021

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Sergiu POPA, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interes, inițiat în privința dlui Popa Valeriu, primar al or. Sîngera, mun. Chișinău, [REDACTED]

[REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 22.06.2020 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. D-251/20 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interes de către dl Popa Valeriu, primar al or. Sîngera, mun. Chișinău.

La 29.06.2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

În sesizare, petiționarul solicită să se verifice dacă primarul or. Sîngera, dl Popa Valeriu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interes prin încheierea la 02.01.2020 a contractului de locațiune [REDACTED] a mijlocului de transport [REDACTED], care îi aparține cu titlu de proprietate.

Mai menționează petiționarul că contractul de locațiune a fost încheiat cu scopul de a asigura deplasarea primarului or. Sîngera (Popa Valeriu) în interes de serviciu cu autoturismul, proprietate privată a persoanei fizice Popa Valeriu.

Totodată, precizează că Primăria or. Sîngera deține autoturism de serviciu, marca [REDACTED]

La 13.07.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, dat fiind faptul stabilirii de către inspectorul de integritate a existenței unei bănuieli rezonabile de încălcare a regimului juridic al conflictelor de interes, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 320/12, în privința dlui Popa Valeriu, primar al or. Sîngera, mun. Chișinău a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interes.

Prin scrisoarea nr. 04-12/3158 din 14.07.2020, recepționată la 16.07.2020 conform avizului de recepție nr. DS9350306230AS, dl Popa Valeriu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interes și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În cadrul controlului, la materialele existente a fost comasată sesizarea nr. C-680/20, înregistrată în cadrul Autorității la 11.11.2020, remisă spre examinare conform competenței de către Procuratura Republicii Moldova, prin scrisoarea nr. 19-9757 din 09.11.2020, în care se redau eventuale încălcări de către dl Popa Valeriu a regimului juridic al conflictelor de interes, vizînd în cele din urmă același obiect și aceeași motivare.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din registrul informațional de

management a documentelor electronice al Autorității Naționale de Integritate), registrul declarațiilor privind conflictele de interes înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 51 la 12.09.2018 și solicitate Comisiei Electorale Centrale a RM (solicitarea nr. 04-12/3157 din 14.07.2020). Primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău (solicitățile nr. 04-12/3156 din 14.07.2020 și nr. 04-12/5668 din 18.11.2020), Consiliului local al or. Sîngera, mun. Chișinău (solicitarea nr. 04-12/5669 din 18.11.2020) informații și documente necesare desfășurării controlului.

Prin informația prezentată de **Comisia Electorală Centrală a RM** prin scrisoarea nr. CEC8/2449 din 16.07.2020, înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 5286 la 21.07.2020, ca răspuns la solicitarea nr. 04-12/3157 din 14.07.2020, s-a stabilit că dl Popa Valeriu, [REDACTAT] a fost ales primar al or. Sîngera, mun. Chișinău în urma alegerilor locale generale din 20.10.2019, mandatul fiindu-i validat prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 11.11.2019 (dosarul nr. 3-4391/19, 2-19177656-12-3-07112019).

Ca răspuns la solicitările nr. 04-12/3156 din 14.07.2020, nr. 04-12/5668 din 18.11.2020, nr. 04-12/5669 din 18.11.2020, **Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău a informat că:**

- cu referire la autoturismul [REDACTAT] cu nr. de înmatriculare [REDACTAT], Primăria or. Sîngera are un singur contract încheiat – contractul de locațiune [REDACTAT];
- unicele cheltuieli suportate de Primăria or. Sîngera, referitor la autoturismul [REDACTAT] sunt cheltuielile de alimentare cu combustibil (actele de trecere la pierderi a combustibilului fiind anexate), cheltuieli de reparații/întreținere nu sunt;
- autoturismul este dat în folosință gratuit, cheltuieli de arendă nu sunt;
- primăria or. Sîngera deține automobil de serviciu marca [REDACTAT], nr. de înmatriculare [REDACTAT], care este în lucru (la dispoziția angajaților primăriei în interes de serviciu);
- contractul de locațiune nu este încheiat prin decizia consiliului (consiliul nu suportă careva cheltuieli de arendă a automobilului), însă cantitatea de combustibil a fost aprobată prin decizia nr. 1/28 din 19.02.2020;
- suma cheltuielilor pentru procurarea combustibilului, anume pentru automobilul Honda Stream, se poate vedea din actele de treceri la pierderi a combustibilului;
- în cadrul ședinței Consiliului or. Sîngera din data de 19.02.2020 s-a discutat chestiunea cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2019 și repartizarea mijloacelor disponibile formate la 01.01.2020. În anexa nr. 2 la prezentul proiect de decizie a fost supus dezbaterilor cantitatea lunară de carburanți cu care sunt alimentate autoturismele care asigură buna activitate a primăriei or. Sîngera. La solicitarea unui consilier s-a informat consiliul local despre ce cantitatea de petrol este necesară și care unități de transport se alimentează. Astfel, în urma dezbaterilor s-a aprobat decizia nr. 1/28, în anexa nr. 2 fiind votată cantitatea de 650 litri/lunar.

- în cadrul ședinței Consiliului or. Sîngera din data de 31.07.2020 s-a votat decizia nr. 3/17 cu privire la rezultatele inspectării financiare tematice la Primăria or. Sîngera, unde în anexa 2 s-a aprobat Regulamentul privind aprobarea numărului limită al autoturismelor de serviciu și a parcursului limită pentru un autoturism într-o asigurarea îndeplinirii atribuțiilor de serviciu ale funcționarilor Primăriei or. Sîngera.

Totodată, la aceleași răspunsuri **Primăria or. Sîngera, mun. Chișinău** a prezentat copiile autentificate **a următoarelor acte:**

- decizia Consiliului or. Sîngera nr. 1/28 din 19.02.2020 cu privire la rectificarea veniturilor și cheltuielilor bugetului or. Sîngera pe anul 2019 și repartizarea mijloacelor disponibile formate la 01.01.2020;
- contractul de locațiune [REDACTAT] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTAT] cu nr. de înmatriculare [REDACTAT];
- actele de treceri la pierderi a combustibilului (nr. 2/20 din 31.01.2020, nr. 4/20 din 29.02.2020, nr. 5/20 din 31.03.2020, nr. 10/20 din 30.04.2020, nr. 11/20 din 29.05.2020, nr. 14/20 din 30.06.2020), pentru automobilul [REDACTAT];
- ordinele de plată [REDACTAT] din 18.02.2020, [REDACTAT] din 27.02.2020, [REDACTAT] din 05.03.2020, [REDACTAT] din 09.04.2020, [REDACTAT] din 20.05.2020, [REDACTAT] din 09.06.2020, [REDACTAT] din 02.07.2020;
- procesul verbal nr. 1 al ședinței Consiliului or. Sîngera din 19.02.2020;

- procesul verbal nr. 3 al ședinței Consiliului or. Sîngera din 31.07.2020;
- decizia Consiliului or. Sîngera nr. 3/17 din 31.07.2020 cu privire la rezultatele inspecției financiare tematice la Primăria or. Sîngera.

Potrivit informației existente în baza de date „ACCES” a Agenției Servicii Publice a RM (anexată la materialele dosarului de control), s-a stabilit faptul că posesor/proprietar al autoturismului de model [REDACTAT], nr. de înmatriculare [REDACTAT] este dl Popa Valeriu, [REDACTAT], care de altfel este și primarul or. Sîngera, mun. Chișinău.

Coroborând toate informațiile reflectate mai sus, inspectorul de integritate atestă că dl Popa Valeriu, primar al or. Sîngera, mun. Chișinău, avînd interes personal rezultat din calitatea sa de persoană privată, a încheiat cu sine însuși (persoană fizică Popa Valeriu), contractul de locațiune [REDACTAT] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTAT] cu nr. de înmatriculare [REDACTAT], care îi aparține cu drept de proprietate.

Potrivit anexei din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, primarul este o persoană cu funcție de demnitate publică, fiindu-i aplicabile atît prevederile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, cît și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

Prin urmare, dl Popa Valeriu, exercitînd o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (primar al or. Sîngera, mun. Chișinău), deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale potrivit art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 10, alin. (1) al Legii nr. 768 din 02.02.2000 privind statutul alesului local, primarul este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

Conform art. 11, alin. (2) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, demnitarul este obligat să respecte întocmai regimul juridic al conflictului de interese.

Așadar, se reține că, dl Popa Valeriu, fiind subiect al declarării, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității și responsabilitatea individuală și exemplul personal. Or, obligațiile și responsabilitățile subiectului declarării, cu referire la regimul juridic al conflictelor de interese, sunt prevăzute expres în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii:

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Popa Valeriu, exercitînd funcția de primar al or. Sîngera mun. Chișinău, era obligată să informeze seful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu

mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

În conformitate cu art. 12, alin. (7) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Popa Valeriu, exercitând funcția de primar al or. Sîngera, mun. Chișinău, era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5) al prezentei legi.

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Popa Valeriu, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectului declarării, în persoana dlui Popa Valeriu, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Materialele acumulate în cadrul dosarului de control, confirmă faptul utilizării mijloacelor financiare din contul Primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău în scopul procurării combustibilului destinat utilizării automobilului de model [REDACTAT], al cărui posesor/proprietar este însăși dl Popa Valeriu (persoană fizică), acestea fiind dovedite exclusiv prin ordinele de plată [REDACTAT] din 18.02.2020, [REDACTAT] din 27.02.2020, [REDACTAT] din 05.03.2020, [REDACTAT] din 09.04.2020, [REDACTAT] din 20.05.2020, [REDACTAT] din 09.06.2020, [REDACTAT] din 02.07.2020, actele de treceri la pierdere a combustibilului [REDACTAT] din 31.01.2020, [REDACTAT] din 29.02.2020, [REDACTAT] din 31.03.2020, [REDACTAT] din 30.04.2020, [REDACTAT] din 29.05.2020, nr. [REDACTAT] din 30.06.2020.

De menționat că, deși în cadrul controlului nu s-au stabilit și alte cheltuieli suportate de către Primăriei or. Sîngera, mun. Chișinău pentru întreținerea automobilului de model [REDACTAT], nr. de înmatriculare [REDACTAT], inspectorul de integritate remarcă că potrivit pct. 2, capitolul II din contractul de locațiune nr. [REDACTAT] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTAT] cu nr. de înmatriculare [REDACTAT], asemenea cheltuieli sunt prevăzute, fiind rezultate din păstrarea mijlocului de transport vizat în stare tehnică bună, efectuarea deservirilor tehnice de orar conform condițiilor tehnice, asigurarea reparației curente a automobilului și piese de schimb, pierderi materiale pricinuite în caz de accidente rutiere.

Pe de altă parte, în cadrul controlului s-a stabilit că contractul de locațiune [REDACTED] din 02.01.2020 a fost încheiat între primarul Popa Valeriu cu sine însuși în calitate de persoană fizică, în lipsa unei decizii a Consiliului or. Sîngera, mun. Chișinău.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoare nr. 04-12/5670 din 18.11.2020, recepționată la 23.11.2020, dl Popa Valeriu a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate, pentru a-și **prezenta punctul de vedere** asupra obiectului controlului.

La 07.12.2020, în cadrul Autorității Naționale de Integritate, cu nr. 9633 a fost înregistrat punctul de vedere al dlui Popa Valeriu în care a indicat că: „La data de 02.01.2020 a încheiat contractul de comodat [REDACTED] (în continuare - contract) a mijlocului de transport ce-i aparține, unde a semnat în calitate de reprezentant al Primăriei Sîngera și în calitate de comodant.

Menționează că semnarea contractului a survenit urmare a necesității multiplelor deplasări pe care trebuie să le facă în calitate de primar, iar pentru aceasta era necesar un automobil.

Mandatul de primar a fost validat la 11.11.2019 și timp de aproape 2 luni a folosit atât automobilul propriu cât și combustibil din banii personali și astea - în interes de serviciu, respectiv, în acest timp, a căutat soluții pentru a rezolva problema obținerii unui automobil pentru deplasările primarului, fie de a-l lua în locațiune (cu preț redus) de la un agent economic specializat, fie de a-l achiziționa, totuși nici una din soluții nu a putut fi aplicată, din motiv că fiecare din acestea necesita alocarea, de către consiliu, a unor sume importante din banii publici, ceea ce ar fi crescut cheltuielile în bugetul local (fapt ce ar fi contrar principiului după care se activează în prezent în primăria or. Sîngera - diminuarea maximă a cheltuielilor și creșterea maximă a veniturilor), prin urmare, a luat decizia de a semna contractul de comodat (gratuit) a automobilului personal.

Referitor la „existența unei bănueli rezonabile de a presupune că personal a încheiat contractul având interes personal” menționează că personal - acest contract este total dezavantajos din următoarele motive:

- Nimeni nu achită pentru faptul că a dat automobilul personal în comodat către primăria Sîngera (cu toate că uzura acestuia crește);
- Cheltuielile pentru testarea tehnică, asigurare, taxele pentru drumuri le achită personal din bugetul familiei;
- Reparația automobilului o achită personal din bugetul familiei.

În aceste condiții, consideră că în acest contract nu există, nici pe departe, interes personal.

La acest capitol subliniază faptul că contractul a fost semnat doar pentru că este necesară deplasarea primarului or. Sîngera în interesul localității. Mai mult, urmare a semnării acestui contract au fost economisiți banii din bugetul local - pentru procurarea sau locațiunea unui automobil și întreținerea acestuia. **astfel, consideră că a acționat în interes public și nu personal.**

Nu a avut posibilitatea de a obține un alt autoturism pentru necesitățile de serviciu.

Totodată, menționează faptul că Consiliul or. Sîngera a aprobat consumul de combustibil pentru automobilul pe care îl utilizează primarul, în context, ține să afirme că la semnarea contractului, nici pe departe nu a bănuț că acesta ar putea constitui obiect al vreunei investigații, mai cu seamă, la capitolul existenței unei bănueli de a presupune că ar avea interes personal. Cu atât mai mult că a întrebat contabilă dacă au mai fost semnate astfel de contracte (cu aceeași semnătură de ambele părți) și răspunsul a fost afirmativ, prin urmare **nu a știut/considerat că era necesar să declare careva conflicte de interese reale la semnarea contractului, respectiv, nu a declarat** (inclusiv, după cum a menționat supra, din lipsa interesului personal în semnarea contractului).

Totuși, urmare a realizării faptului că formal această situație ar putea fi interpretată ca un conflict de interese, a desfășurat contractul de comodat (copia se anexează), astfel acționând cu bună-credință.

Din cele expuse, la luarea deciziei de către ANI, roagă respectuos să fie luate în considerație și faptul că la semnarea contractului, în calitate de primar, primordial, **a urmărit**

interesele primăriei or. Sîngera, interesul public (economisirea banilor publici, existența unui mijloc de deplasare pentru primar) ”.

Conform informației din sistemul de management a documentelor electronice „E-Management” al Autorității Naționale de Integritate, precum și a informației conținute în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Autorității Naționale de Integritate (anexate la dosarul de control), **nu au fost identificate înscrisuri despre careva declarații adresate Autorității Naționale de Integritate de către dl Popa Valeriu, primar al or. Sîngera, mun. Chișinău, prin care aceasta ar fi solicitat soluționarea cărorva conflicte de interese în care s-a aflat atunci cînd a fost chemat să încheie/semneze cu sine însuși, în calitate de persoană fizică contractul de locațiune nr. [REDACTED] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTED] cu nr. de înmatriculare [REDACTED], care îi aparține cu drept de proprietate.**

Mai mult ca atît, însă-și dl Popa Valeriu în punctul de vedere prezentat, recunoaște că nu a declarat conflictul de de interese real apărut în cazul cînd fost chemat să încheie/semneze contractul vizat supra.

Prin urmare se atestă că dl Popa Valeriu **nu a informat/nu a declarat și respectiv nu a soluționat conflictul de interese reale în care se afla.**

Analizînd minuțios cele relatate de către dl Popa Valeriu în punctul său de vedere, inspectorul de integritate consideră că **responsabilitatea de a se conforma prevederilor legii este o obligație a dlui Popa Valeriu, iar recunoașterea sau necunoașterea legii nu exonerează de răspundere.**

În virtutea funcției deținute, dl Popa Valeriu a avut obligația de a se conforma cadrului legal în materie de conflicte de interese. Prin urmare, neaplicarea conformă a legii nu prezintă o scuză plauzibilă într-u justificarea exonerării de răspundere, or, în sensul principiului *nemo legem ignorare censetur*, legea este cunoscută *erga omnes* și se aplică ca atare, chiar dacă la momentul săvârșirii unei fapte ce intră sub incidența ei, legea a fost ignorată volitiv sau din eroare.

Astfel, inspectorul de integritate apreciază critic argumentul invocat de către dl Popa Valeriu precum că **„...nu a știut/considerat că era necesar să declare careva conflicte de interese reale la semnarea contractului, respectiv, nu a declarat (inclusiv, după cum a menționat supra, din lipsa interesului personal în semnarea contractului)”,** or normele legale care reglementează comportamentul subiectului în materie de conflicte de interese reprezintă în sine *norme imperative sau categorice* adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Prin urmare, prin instituirea acestora legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

În același timp, inspectorul de integritate în cadrul controlului a stabilit cu certitudine nerespectarea de către dl Popa Valeriu, primar al or. Sîngera, mun. Chișinău a acelor obligații imperative stabilite prin lege cu referire la modul, timpul de declarare și soluționare a situației de conflict de interese real în care se afla, respectiv abținerea de la luarea oricăror decizii și admiterea consumării conflictului de interese propriu-zis prin încheierea/semnarea cu sine însuși (persoană fizică Popa Valeriu) a contractului de locațiune nr. [REDACTED] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTED] cu nr. de înmatriculare [REDACTED], care îi aparține cu drept de proprietate, în situație de conflict de interese, **ceea ce compromite interesul public de cel personal, prin acest act punîndu-se la îndoială luarea unei decizii imparțiale și obiective.**

Cu referire la alegațiile dlui Popa Valeriu, precum că dînsul „... a acționat în interes public și nu personal; a urmărit interesele primăriei or. Sîngera, interesul public (economisirea banilor publici, existența unui mijloc de deplasare pentru primar)”, inspectorul de integritate precizează că dl Popa Valeriu, fiind subiect al declarării, dat fiind faptul că ocupă funcția de primar al or. Sîngera, mun. Chișinău **era obligat să informeze Autoritatea Națională de Integritate despre orice situație de conflict de interese real în care se afla** în conformitate cu art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale și să se abțină de la luarea deciziilor și semnarea actelor juridice (contracte) în situație de conflict de interese, - în speță a contractului de locațiune [REDACTED] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTED] cu nr. de înmatriculare [REDACTED], pînă la primirea unei

soluții de la Autoritatea Națională de Integritate, în corespundere cu art. 14, alin.(8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Ca urmare, conform art. 14, alin. (9) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Popa Valeriu era obligat să se conformeze deciziei de soluționare a conflictului de interese real în care se afla.

În acest sens, inspectorul de integritate invocă prevederile art. 14, alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, care stipulează: „*La identificarea celei mai bune soluții pentru rezolvarea unei situații de conflict real se vor lua în considerare interesele organizației publice, interesul public, interesele legitime ale salariaților, nivelul și tipul funcției deținute de persoana în cauză, natura conflictului de interese, precum și alți factori*”.

Reeșind din cele expuse, se conchide că pentru identificarea soluției pentru rezolvarea unei situații de conflict real, este necesar mai întâi, ca orice situație de conflict de interese să fie declarată, **ceea ce dl Popa Valeriu nu a făcut.**

Astfel, inspectorul de integritate respinge acest argument, or decizia de a lua în calcul **interesul public** revenea Autorității Naționale de Integritate și anume la momentul luării de către aceasta a unei **soluții pentru rezolvarea situației de conflict real.** În speță, se atestă faptul că dl Popa Valeriu **de sine stătător a considerat că acționează în interesul public.**

Potrivit art. 31 din Legea integrității nr. 82 din 25.05.2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale.

În conformitate cu prevederile art. 6 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19, lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Potrivit art. 38, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În conformitate cu art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *facta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23, alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.*

Potrivit art. 23, alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, *exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire,*

prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea nr. 768/2000 cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate concluzionează că dl Popa Valeriu, exercitând funcția de primar al or. Sîngera, mun. Chișinău, avînd interes personal rezultat din calitatea sa de persoană privată (persoană fizică Popa Valeriu), a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ încheierea/semnarea cu sine însuși a contractului de locațiune [REDACTAT] din 02.01.2020 a mijlocului de transport de marca [REDACTAT] cu nr. de înmatriculare [REDACTAT], care îi aparține cu drept de proprietate, fapt prin care a admis **consumarea conflictului de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Popa Valeriu, exercitând funcția de primar al or. Sîngera, mun. Chișinău, avînd interes personal rezultat din calitatea sa de persoană privată (persoană fizică Popa Valeriu), a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea (neinformarea) în termenul legal a conflictului de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictului de interese real în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ încheierea/semnarea cu sine însuși a contractului de locațiune [REDACTAT] a mijlocului de transport de marca [REDACTAT] cu nr. de înmatriculare [REDACTAT], care îi aparține cu drept de proprietate, fapt prin care a admis **consumarea conflictului de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

2. Se sesizează Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea inițierii procedurii de revocare a dlui Popa Valeriu din funcția de primar al or. Sîngera, mun. Chișinău.

3. Se decade dl Popa Valeriu din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția de primar, cu excepția altor funcții electorale pe o perioadă de 3 (trei) ani, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămînerii definitive a

actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Popa Valeriu în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Popa Valeriu actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev,3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Sergiu POPA